

Հրատարակութիւն Ամերիկահայոց Արեւելեան Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի A Publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America

Volume I - No. 9 January, 1979

LEBANON IS REACHING OUT... OFFER YOUR HAND...NOW!

"Lebanon is reaching out — offer your hand." These words of appeal are quickly reaching the ears of Armenians within Armenia and throughout the Diaspora. The increasingly severe and direct attacks on the Armenians in Lebanon during the summer and autumn of 1978 have left the once prosperous and peaceful community in a war-ravaged state.

Keenly aware of the plight of their fellow Armenians, the leaders of all Armenian religious denominations, acting on the urgency of the situation, have spoken out and agreed upon the necessity of a joint cooperative effort to aid the Lebanese-Armenians. In the appeals and messages of Catholicoi, Vazken I of the Holy See of Etchmiadzin, Khoren I and Karekin II of the Great House of Cilicia, and representatives of the Armenian Evangelical and Armenian Catholic Churches, it is evident that all are in accord that the Armenian people must put aside their differences and work as a united people in this task.

Following the guidelines of the joint communique from the Holy Sees, on December 1, 1978, the Armenian Committee for Aid to Lebanon was formed to coordinate relief activities. To achieve a fruitful response, the Committee has allotted the period from December 24, 1978 to February 25, 1979 for the fund-raising drive. Immediate plans have been made and are already in action to involve all Armenians within their local communities and churches through special programs.

A brochure, filled with photographs graphically illustrating the plight of the Armenians, has been sent to over 30,000 persons with a request for their generous assistance of "one day's pay for Lebanon's tomorrow." Planned projects and activities will reach a high point on February 4, 1979, which has been officially proclaimed Solidarity Day with Lebanon. Communities throughout the United States and Canada will be observing that day with special programs.

All received funds will be dispersed by the Central Armenian Committee for Social and Economic Rehabilitation in Lebanon, a body made up of representatives of all the Armenian religious communities, political parties, and various philanthropic and cultural organizations.

This special issue of OUTREACH is being mailed to 35,000 homes in the United States and Canada. Since we are utilizing two separate mailing lists, some families may receive more than one copy. If you do, please pass on the extra copy to a friend. Perhaps, even your non-Armenian neighbor would find it interesting.

"I think it is obvious to all of us that the Armenian community in Lebanon is our strongest pillar within the Diaspora. We all desire that the Lebanese-Armenians, who have been subjected to severe blows as a result of the Lebanese conflict, will maintain their religious and cultural strength.

"There are moments in the history of a people and a Church when all secondary issues must be ignored and all temporary disagreements must be disregarded in order to assert that all the Armenian people, in Armenian and the Diaspora, are one Church and one nation having the same basic ideals. In this manner, must our unity be demonstrated. We must shake the conscience of our people so that they aid the needy with generosity and brotherly love realizing the national significance of this effort. Armenian solidarity and unity must be made evident to our sister churches, our friends, and adversaries.

"It is our desire that the Lebanese-Armenian community, as a diasporan pillar, will regain its peaceful and prosperous life and maintain its integrity and identity. Each blow to our Church in Lebanon is a blow to the entire Armenian Church; and each blow to Lebanon's Armenians is a blow directed against the entire Armenian nation. With this understanding, we would like to work hand-inhand with the Cilician Catholicosate, concentrating our joint efforts, to organize the sacred task of relief for and revival of the Armenians in Lebanon."

His Holiness Vazken I Catholicos of All Armenians

I planned a ultra modern home, but a Korean citizen whispered, "I have no home at all!"

I dreamed of a country place for the pleasures of my children, but an exiled lad kept saying, "I have no country!"

I decided on a new cupboard right now, but a child of Africa cried out, "I have no cup!"

I started to purchase a new kind of washing machine, but an Indian woman said softly, "I have nothing to wash!"

I wanted a quick-freezing unit for storing quantities of food, but across the waters came the cry, "I have no food!"

I ordered a new car for the pleasure of my loved ones, but an Arab orphan sobbed, "I have no loved ones!"

I planned a stained-glass window above the choir stalls, but a Mexican pastor murmured softly, "My church has no walls!"

Author Unknown

ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏԿԵՐ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԵՒ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻ ԿԱՄՔԻՆ ՈՒ ՋԱՆՔԻՆ

ሆበՒՏՔ

1975 Թուականի Ապրիլէն ասդին, մօտաւորապես Հորս տարիներ չարունակ, փիւնիկեան աշխարհը այեխում ծով մըն է Միջերկրականի խաղաղ ջուրերու արհւելեան ափերուն։ Լիրանանը միջազգային մամուլի առաջին էջերուն, ձայնասփիւռի ալիջներուն վրայ, հեռատեսիլի պատկերներուն մէջ գրեթե չարունակ տխուր եւ մտահոգիչ տեսարան մր պարզեց։ Ներջին կռիւներու, ահաւոր գիչ տեսարան մր պարզեց։ Ներջին կռիւներու, անտար կրարումներու, անհաչիւ մահացումներու, անչափելի կորրուստներու Թատր մը դարձաւ ան։

Ալխարհի չորս տարած քին վրայ սփռուած մեր հայ եղբայրներն ու ջոյրերը անձկութեամբ հետեւեցան լուրերուն։ Բոլորն ալ կ՚անդրադառնային թե այս աչխաթհագրականօրեն ու ընակչութեան տեսակէտով փոջը երկրին մէջ հայկական մեծ գաղութ մը կայ որ րաժնեկից է լիրանանեան հայրենիքի տաղնապին ու տառապանքին, աղէտին եւ արհաւիրքին։ Արդարեւ, հայ ժողովուրդի վերջին վաթսուն տարիներու ընթացքին, 1915-ի Եղեռնի տարագոյն թուականեն ասդին, ո՛չ մէկ հայ գաղութ այնքան ծանր օրեր ապրեցաւ որջան Լիրանանահայութիւնը վերջին չորս տարիներու ընթացքին։

Հակառակ այս դառն իրողութեան, այս հայահոծ, հայախոս եւ հայակերտ դաղութեր իր տոկունու թիւնն ու կենսունակութիւնը չկորսնցուց։ Շարունակեց իր եկեղեցիները պահել կանգուն եւ հոգելից. իր դպրոցները՝ աչխոյժ եւ եռուն. իր մշակոյթը՝ ծաղկուն եւ բարգաւան։ իր տպարանները չարունակ մելան հոսեցուցին եւ հայ գիրջը կենդանի պահեցին։ Իր մամուլի գլանները չարունակ չարժուն մնացին օրաթերթերուն, չարաթաթերթերուն եւ պարբերաթերթերուն լոյս տալով։ Իր թատրոնները նոյնիսկ նոր Թափ ստացան։ Իր ակումբները գործեցին արի եւ խանդալից գնացքով։ Իր կազմակերպունիւնները երբեջ տկարութիւն ու նահանք չճանչցան։ Իր երիտասարդները նոր խանդով լեցուեցան։ Իր գաւակներէն մեկնողներ եղան անչուչտ։ Վերադարձողներ ալ անպակա չեղան։ Իր կեանքի կչռոյթե երբեք դանդաղեցում չտեսաւ։ կեանթը ջալեց հայու վայել պատուով եւ հպարտութեամբ, չինարար ու ստեղծագործական ընթացքով:

500 6054000

Անցնող Հոկա--ին, (1978) յատկապես 1—7 չարաթը Լիրանանահայութիւնը իր կեանջի աժենեն ծանր պահը ապրեցաւ ժասնաւորաբար Պէյրութի այն չրջաններուն ժէջ, ուր ան կ'ապրեր խիտ բնակչութեաժը, այսինջն Պուրն Համուտի, Տորայի, Խալիլ Պատաուիի, Նոր Հանրեն, Էջրէֆիէի, Հայաջենի, Մար-Մխայելի, Մար-Եուսէ-ֆի, Նահր-էլ-Մոթի, ձէլ-էլ-Տիպի, Ջալքայի եւ այլ յարակից շրջաններու ժէջ։ Լիբանանի վերջին երեջ-չորս տարիներու խոովեալ կացութեան աժենեն ծանր ու ջանդիչ ուժբակոծումները տեղի ունեցան այդ օրերուն։ Կոիւներու կեղբոնական թիրախը հանդիսացան Պէյրութի աշ

zwp· tg 2

FEB. 4 - National Solidarity Day

FEAR OF CARING

The scene is Lebanon. The time is May, 1977. Young children are playing in the streets, under the warm sun, on top of ruins and rubble. The name of the game they play is war.

I said to my companion, "I would think that, having seen so much of the real thing, they would not want to play-act it also." My Lebanese-Armenian friend replied: "War has become as much a part of their life as breathing."

It is difficult to say just when the turmoil in Lebanon started. Some like to say it actually began in 1943 when that country was created. For most of us, however, Lebanon has been a part of our daily lives since early 1975 through our daily newspapers; each day the headlines would tell us of new fighting, new hatreds, another cease-fire, another broken cease-fire. Four years of violence has tormented that small, beautiful Mediterranean country and has literally turned it into an international battlefield.

Even as the people of that country were beginning to rebuild their lives after a cease-fire that seemed to be holding, the most savage fighting to date began early last October and continued on for what seemed to be unending weeks. When the smoke cleared, few were left untouched by the destruction.

Here in the comfort of the United States, Lebanon seems distant, and we say, "Isn't that awful," and then continue as before planning our celebrations, our dinners, our dances. Although apathy in general is a problem in our community, there is a special kind of apathy towards Lebanon. We seem to be afraid to care, because caring brings with it special obligations. Caring means to identify with someone else's pain. Caring means that it matters. Caring means doing.

It is so much easier for us to sit back in the comfort of our warm homes and to find a multitude of excuses for our "not caring." "It's really not that bad over there." "We should worry about ourselves and our projects." "Why pour money into a community with an uncertain future." "The fund-raising effort isn't unitied. If the two Srpazan's can't get together, why should we care?" "I don't want my money to be used rebuilding churches and schools that may be bombed next week." The excuses seem endless.

Any massive rebuilding done in Lebanon will be done by that community itself, which is at it should be. The relatively small amounts collected here and elsewhere in the Diaspora will be sufficient to feed a hungry child, provide shelter for a homeless family, keep a school open. . but the greatest good our community-wide participation will do is to provide hope. Hope and despair, opposite in meaning, have a common factor: they are both highly contagious. Each can rampantly take over a person or a community. Psychologists will tell you that a human being can survive seemingly insurmountable hardships as long as he has hope. Without hope, existence is gone. The caring we show today will become the hope for a better tomorrow.

The future of the Armenian community in Lebanon is a topic that will be debated, re-debated, and then debated once more. But, now is not the time for rhetoric. The humanitarian and psychological needs of our community in Lebanon are enormous. Now is the time for action. Your donation today, in any amount, will alleviate immediate suffering, and regenerate long-range hope, which is the greatest gift we can give, for ultimately it is the Lebanese-Armenian who is going to decide, shape, and finance his own destiny.

In this, the United Nation's International Year of the Child, give for the children, who will grow knowing that someone cared, and who in turn will grow into adults who dare to care and hope.

— Iris Papazian

"After the October storm, the Lebanese-Armenian, although wounded, will rise out of the revolution as mightily as the Phoenix and will continue construction with boldness and a spirit of unity. With unshaken faith in the Divine Providence, the Lebanese-Armenian will work with perseverance to restore demolished schools, ruined churches, homes and working places. By the grace of his iron hand, his enlightened mind, his strong will, and creative talents, the Lebanese-Armenian will soon recover his former prosperous state.

"The Armenian nation, the motherland of the Diaspora, without partisan discrimination, will give its committed assistance to this sacred and national obligation of reconstruction, a key word of our days."

Bishop Andreas Bedoghlian For His Beatitude Hemayak Peter XVIII of the Armenian Catholic Community

OUTREACH

is a monthly publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America. 138 East 39th St., New York, New York 10016. Address all correspondence to the above address. Printed in U.S.A. Second class postage paid at New York, N.Y. 10001.

Editor......Hasmig Mergian

These ruins in Bourj Hamoud are typical of the type of destruction and desolation that have become common.

րեւելեան շրջանները քաղաքին կապող գլխաւոր գոյգ կամուրջները, որոնք այլեւս ծանօթ են նոյնիսկ միջազգային մամուլին մէջ «Քարանթինայի կամուրջները» անունին տակ։ «Կամուրջներու կռիւը»(The battle of the Bridges) անունով չատ յաձախ նկարագրուեցան տեղի ունեցած վերջին ծանր բախումները։ Արդարեւ, անոնց երկու ափերուն վրայ տարածուած են Պուրձ Համուտի եւ Խալիլ-Պատաուիի ու Նոր Հաձրնի հայահոծ չրջանները։

Հազարաւոր հայ մարդիկ, որոնք կրցան փախուստի ելջ մր դանել՝ դուրս եկան ոմ բակոծումներու չրջաններէն եւ ապաստան դաան աւելի ապահով նկատուած
շրջաններ, ինչպէս Անթիլիասի կաթողիկոսարանը, ձիպէյլի «Թռչնոց Բռյն»ը, Զմմառի վանքը, Թրիփոլի քաղաքը կամ Զահլէ եւ Այնճար։ Ոմանք մինչեւ Հալէպ փախուստ տուին։ Շատ ջիչեր երկրէն հեռացան փոջր էր
Թիւր անոնց որոնք կիպրոս կրցան երԹալ։ Կռիւներու
դադարումէն ետք, (7 Հոկտեմբերին), յաջորդող երկու
երեջ չարաժներու ընժացքին այս ժամանակաւոր դաղԺականները կամ աւելի ճիչտ՝ առժամեայ ապաստանեալները վերադարձան իրենց տուները եւ այժմ լծուած են
իրենց ընակարաններու եւ դործատեղիներու վերանորոդուժեան անմիջական աշխատանջին։

Վիճակագրական ստոյգ տեղեկուԹիւններու հիման վրայ այժմ հաստատ կերպով կարելի է տալ կորուստնե– րու ամփոփ ուրուագծային պատկեր մը —

- 1. Տուինը 65-էն մինչեւ 80 գոհեր.
- 2. Ունեցանը չուրք 300 վիրաւորեալներ։
- 3. Ցարդ կատարուած վիճակագրական արձանադրութիւնները ցոյց կու տան աւելի քան 1200 քանդուած բնակարաններ, ոժանք ժամնակի աւերուժներ կրեցին, ոժանք ծանր քանդուժներու ենթարկուեցան, ոժանք հիժնայատակ կործանեցան, ոժանք ալ հրոյ ճարակ դարձան։
- 4. Բազմահարիւր տուներ, խանութներ, գործատեղիներ եւ չտեմարաններ կողոպտուեցան կամ թալանուեցան։
- 5. Փոջը եւ մեծ վաճառատուներու, զրասենեակներու եւ ճարտարարուեստական գործարաններու ջանդումը արժեց չուրջ 600 միլիոն Լիր. ոսկի, մօտաւորապէս 200 միլիոն տոլար։
- 6. Աւելի ջան տասը հազար հայեր մնացին, եւ անոնցմէ չատերը դեռ կը մնան, անդործ իրենց աչխատած կամ իրենց սեփականութիւնը եղող գործատեղիներու ջանդումին հետեւանջով։
- 7. Աւելի քան 12.000 այ աչակերտներ Հոկտեմբերէն ասդին գրկուած մնացին դպրոցական կեանքէն։
- 8. Ծանր կամ ԹեԹեւ կերպով աւհրակուած եկեղեցիներու եւ դպրոցներու պատկերը Հետեւեալն է.—
- ա.— 28 վարժարաններ, որոնք կը պատկանին Հայաստանեայց Առաջելական (12), Հայ Կաթողիկէ (6), Հայ Աւետարանական (7) եկեղեցիներուն եւ Հայկական Բարեգործական Ընդ-Հանուր Միութեան (3):

ր.— 16 եկեղեցիներ եւ մատուռներ, ինը՝ Հայ Առաջելական, երեջ՝ Հայ Աւհտարանական, երկու եկեղեցի եւ երկու մատուռ՝ Հայ ԿաԹողիկէ։

ԴՐԱԿԱՆ ԵՐԵՒՈՑԹՆԵՐ

Այս տխուր եւ ցաւալի պատկերին դիմաց, սակայն, չէ կարելի չարձանագրել ջանի չատ կարեւոր յատկանչական եւ յուստից իրողութիւններ որոնջ հոգեկան զօրութիետն եւ տոկունութեան ամուր կռուաններ եղան Լիրա-նանահայ կեանջի այդ ծանր օրերու դչխեմ կացութեան մէջ.

1. Հայ ժողովուրդը իր ցաւը, տագնապը, տառապանքը ապրեցաւ միասնաբար, ամբողջական միութեան, սերտ եղբայրութեան եւ անվերապահ համերաշխութեան եւ գործակցութեան մթնոլորտի մը մէջ։ Ո՛չ մէկ Հայ մարդ ուրիչ Հայու Հանդէպ ունեցաւ անտարբերութեան կամ դոյղն իսկ խտրականութեան ոգին։ Բոլորը, արիւնակից եւ ճակատագրակից իրարու, եղբայրօրէն, որպէս մէկ Հողի կրող մէկ աղգի ղաւակներ, միասնաբա՛ր, սիրտսրտի, ձեռջ-ձեռջի եւ կողջ-կողջի տոկացին եւ իրարու Հանդէպ ցոյց տուած իրերօգնութեան երեւոյթը եղաւ բոլորին հոգեկան արիութեան եւ ազգային գիմացկութեան աղթիւրը։ Ո՛չ դաւանական, ո՛չ գաղափարական, ո՛չ դա-սակարգային տարրերութիւնները կրցան ստուեր նետել այդ միութեան եւ եղրայրութեան դեղեցիկ հոգիին եւ ա-նով ներչնչուած կեանջին վրայ։

2. Վեհափառ Հայրապետները եւ հոգեւոր միւս պետերն ու պատասխանատու հոգեւորականները, եւ ազգային-եկեղեցական իշխանութ իւնները աղետեալ վայրերուն եւ առժամապէս ապատան գտած Հայ պատնպարեալներու կեղթոններուն իրենց տուած անձնական այցելութիւնեներով, իրենց ուղարկած ներկայացուցիչներով, իրենց հրատարակած կոչերով եւ տուած պատգամներով, կատարած հաւաջական աղօթեջներով եւ ջարոգներով սի'րտ տուին ժողովուրդին որպէսզի ան չյուսալջուի։

Հայ Պետական Երեսփոխաններ, հայ ազգային քաղաքական կուսակցութեանց՝ ղեկավար մարմիններ աչալուրջ շոկեցին կացութեան վրայ եւ իրենց գերագոյնը ի դործ գրին առաջջն առնելու շամար աւելի ծանր բարդութիւններու եւ տագնապներու ու տառապանջներու։

3. Հայ երիտասարդութիւնը իր սերունդին եւ իր պատմութեան արժանի կեցուածք ցուցաբերեց։ Կռիւներու եւ խատնակունեանց աժենածանր օրերուն, գիչեր ցերևի, դենջ ի ձեռին հայ արի տղաք պահակ կեցան հայ ժողովուրդին։ Հայկական Թաղերու ժուտքին, փողոցներու անկիւներուն, հայ տուներու եւ ազգային հաստատութերններու տունեւ արիաբար կանգնեցան անոնք եւ Թոյլ չտուին որ խառնակիչ, պատեհապաշտ ձեռքեր տէր դառևան իրենց ժողովուրդի զաւակներուն ձեռքերով չինուած տունին ու դործին, ինչքին ու ստացուածքին եւ իրենց ազդե հոգևւոր, կրթական, մշակութային եւ ազգային հաստատութնիւններուն։

ՑՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ ՊԱՅԹԵՑՈՒՄԸ

Հոկտեմ ընը 26-ի գիչները, երը դեռ ցաւը Թարմ էր իր սրտին մէջ, նոր ցնցում մը կրեց Լիրանանահայութիւնը երը ան դառն ցաւով լսեց Պիթֆայայի բարձունջին կանգնած դեղակերտ պրոնդեայ Յուչարձանին ուժանակային պայթեցումը (Dynamitage): Յուչարձանը կը խոր-

"During these trying and difficult days, we feel compelled to address our fatherly and pontifical words to all Armenians around the world who share the same blood and fate, stating that we stand watchful and alert by our people. We pledge to do all that is humanly possible so that the disaster-stricken sons of the Armenian people today, like their forefathers who surmounted death and suffering time and time again, will not feel abandoned in Lebanon as victims of the capricious turn of events.

"We appeal to all our Armenian people wherever they live, in the mother country or throughout the world, whatever religious belief or political doctrine they may hold, to whatever socio-economic class they may belong, to consider themselves masters of their own destiny, defenders of their own homes, molders of their own fate, one and indivisible.

"During these days, the unity of our nation is just as important—if not more—as bread is for our existence. In unity lies our strength and will to survive. Let us not forget that wherever we are, we share the same blood. Wherever we live, we are the inheritors of the same past, and look forward to the same future. Let us all walk together so that our steps may be firm and our course steady, for that which affects one part of the nation will affect the entire body of that nation."

His Holiness Karekin II Catholicos-Coadjutor of the Great House of Cilicia

The Martyrs Monument, although wounded, stands firm as a symbol of determination.

Հրրդանչէր երեք նուիրականութիւններ՝

— Հաւատարմութ-իւն Ապրիլեան եղեռնի մէկուկէս միլիոն նահատակներուն

— Վերականգնում Հայ ժողովուրդին

— Երախտագիտութիւն հանդէպ Լիրանանին։

Ընդեմպեցա։ Հայ ժողովուրդը ոչ միայն Լիրանանի մէջ, այլ ամենուրեք, Հայաստանեն մինչեւ սփիւռքի չորս անկիւնները։ Վեհափառ Հայաստանեն մինչեւ սփիւռքի չորս անկիւնները։ Վեհափառ Հայրապետները, Պետական Երեսփոխանները իրենց ընդվվումը անմիջապես յայտնեցին Լիրանանի Նախադահին՝ Ն. Վ. Պրև. Էլիաս Սարդիսին եւ Պետական Իչխանու Թեանց։ Արտասահմանի հայերը իրենց հեռադիրներով, բողոքի արտայայտուժիւններով իրենց ընդվումն ու դատապարտուժիւնը հասցուցին մեծ երկիրներու Պետական ղեկավարներուն եւ Լիբանանետն Պետական իչխանուժենոնց։

<u>ኒስቦ ՇՈՒՆՉ</u> ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻ ՋԱՆՔԵՐ

Հագիւ կռիւները դագրած էին եւ դեռ ապահովուԹիւնը հեռու էր լիովին վերականգնուան՝ ըլլալէ, երբ
Հոկտեմբերի 19-ին Մեծի Տանն Կիլիկիոր Վեհափառ Հայրապետները ժողովի հրաւիրեցին Հայ ԿաԹողիկէ եւ Հայ
Աւետարանական համայնջներու Հոգեւոր Պետերը, բոլոր
Հայ Պետական Երեսփոխանները, Հայ երեջ ազգային ջաղաջական կուսակցու Թեանց ղեկավարու Թիւնները եւ երկու մեծ թարեսիրական կազմակերպու Թիւնները՝ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միու Թեան եւ Հայ Օգնու Թեան Խաչի Շրջանային Վարչու Թիւնները, միասնաբար խորհրդակցելու համար ստեղծուած կացու Թեան մասին:

Խոր-ւրդակցական ժողովը տեղի ունեցաւ Հոկտեմբերի 23-ին ԱնԹիլիասի Վե-արանի դա-ւլիշին մէջ։

Լիբանանա-այու Թեան Վերականդնումի Կեդրոնական Մարմինը կազմունցաւ ընդ նախաղա-ութեամր Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Վեհափառ Հայրապետներուն՝ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Խորեն Ա. Կաթողիկոսին եւ Տ. Տ. Գարեգին Բ. Աթոռակից Կաթողիկոսին, փոխ-նախաղա-ու Թեամր Հայ Կաթողիկե Եկեղեցւոյ Պետ՝ Ամեն. Տ. Հմայեակ-Պետրոս ժե. Կետիկեան Պատրիարքին, Հայ Աւնտարանական համայնքի Կեղրոնական Վարչու Թեան Ատենապետ՝ Վեր. 3. Սաղրեանի եւ մասնակցու Թեամը.

- ՀԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՀԱՄԱՑՆՔԻՆ
- ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ
- 203 U. \(\beta\) \(\beta
- ՀԱՅ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՆԵՐՈՒ ՊՀՈՔԻՆ
- -- ՍՈՑԵԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
- ՀԱՑ ՑԵՂԱՓՈՒԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
- —<u>ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾ Ա</u>ԿԱՆ ԸՆԴ ՀԱՆՈՒԲ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
- -- ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵՄՆ ԽԱԶԻՆ

Նորակույմ մարմինը անմիջապէս լծուեցաւ աշխատանրի եւ նոյն օրն իսկ առաջին ժողովով կազմեց իր դիւանը բաղկացած հետեւեալ անդամներէն.-

Մեթը հաչիկ Պապիկեան՝ *Ա. Ատենապետ* Տոքթ Անդրանիկ Մանուկեան՝ *Բ. Ատենապետ* Մեթը ժագ Չուխատարեան՝ *Ատենադարը* Պրճ Սեդրակ Գասարճեան՝ *Գանձապահ*

<u>ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ</u> ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵ<mark>Ա</mark>Ն ՀԵՏ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Վեհափառները 16 Հոկտեմբերին, հեռագրով եւ ապա 18 Հոկտեմբերին նամակով տեղեակ պահեցին Աժենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետ՝ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազդէն Ա. ԿաԹողիկոսը Լիբանանահայութեան կրած աղէտի մասին։

21 Հոկտեմ բերի երրորդ հեռագրով Նորին Ս. Օծու-Թիւնը կր հրափրէր Կիլիկեան Ս. ԱԹոււէն ներկայացուցիչներ խորհրդակցելու եւ միասնաբար ծրադրելու համար օժանդակու Թեան գործը համադաղու Թային եւ համազգային տարողու Թեամ ը։

Կիլիկիոյ Աթոռի Վեհափառ Հայրապետները յատուկ պատուիրակութիւն ուղարկեցին ի Ս. Էջմիածին։
Պատուիրակութիւնը ժեկնեցառ Նոյեմբեր Գ-ին եւ վերադարձաւ 15-ին, ամբողջական համաձայնութեան մը յանդած ըլալով Ս. Էջմիածնի մէջ տեղի ունեցած խորհրդակցութեանց ընթացջին։ Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Աթոռի ներկայացուցիչներու կողմէ,
օժանդակութեան դործի կարմակերպման մասին մշակած
սկղբունըներուն եւ ձեւակերպումներուն իրենց բարձր հասանութիւնն ու համաձայնութիւնը տուին երկու Կաթողիկոսական Աթոռներու Գահակայները։

Վազդէն Ա. Վեհափառի յայտնաբերած բարձր հոդածութիւնն ու կայացած համաձայնութիւնը նոր թափ տուին Կեդրոնական Մարմնիս աչխատանջներուն։

ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ ԱՆԵԼԻՔՆԵՐ

עוול ביוף לוי לשמנו ל:

Լիրանանի հայութիւնը ամուր կառչած կը մնայ այս երկրին եւ անոր մէջ իր ապրած կեանջի տեւականութ թեան եւ առողջ ու յուսալից տուհալներուն։ Լիրանանահայութիւնը կր հաւատայ Լիրանանի վերականգնումին եւ որոշած է իր դործոն, անվերապահ մասնակցութիւնը բերևյ անոր որոյես այս երկրի օրինապահ եւ չինարար ջաղաթացիներ։ Կր հաւատայ որ աղատութեան բոլոր պայմաները կենդանի եւ ամուր սլիտի պահունն Լիրանանեան հայրենիջին մէջ, ուր ինջ պիտի չարունակէ իր կրոնական ևւ աղդային աւանդութեանց պահպանումը եւ ինջնուրոյն ին աղուր այստութեանի և երերական, մշակոյթի դարդացումը իր եկեղեցական, կրթատարուն, մշակութային, ջաղաջական, բարեսիրական, երիտասարդական հային, ջաղաջական, հարտումի համահայկական հրատաարումիներու եւ կաղմակերպութերնննարու միջոցաւ, հայակերտումի համահայկական հրատայանակին տակ եւ առաջելութեան մէջ։

Լիբանանահայու Թևան կարեւորութիւնը հայապահպանման սրբազան գործին մէջ այնքան ակներեւ է եւ ծանօթ բոլորին, որ մեւէ յաշելեալ բացատրութիւն աւելորդ կ։ Եթկ վորձենը պա- մը աչք անցնել սփիւռքի հայ եկեղեցիներու -ողեւորականներու չարջերը, Հայկական վաթժարաններու ուսուցիչներն ու ուսուցչուհիները, Հայ **մա**մուլի սպասաւորները, աղգային գործիչները, հայկական կազմակերպու Թեանց վարիչ պատասխանատուները, Հայկական տպադրութեանց ցուցակները եւ այլ բազմաթիւ երեսներ հայ մշակոյնի եւ առհասարակ հայ ժողովուրդի դայատեւման կապ ունեցող երեւոյթներ, դիւրին պիտի ըլլայ տեսնել Թէ անոնցմէ չատեր Լիրանանի Հայկական ղաղու թեն դացած են մինչեւ Հնդկաստան, Աշստրալիա, Միջին Արեւելքի բոլոր երկիրներն անխարթ, մինչեւ ԵԹուլսիա, Եւրոպա, Հիւսիսային Ամերիկա ու Գանատա, մինչեւ Հարաւային Ամերիկա, ուր կը գործեն յանուն Ս Լուսաւորչին, Ս. Մեսրոպին եւ Ս. Վարդանին...:

በ'2 ԱՌԱՆՁԻՆ, ሆኮ'ՇՏ ሆኮԱՍԻՆ

Լիրանանա-այութիւնը իր տնտեսականօրէն ջայայուտծ կացութեան ներկայի պայժաններուն ներջեւ, ի
ղործ պիտի ղնկ իր գերազոյն կարելին իր կեանջի վերականգնուժին ի խնդիր։ Բայց Լիրանանա-այութիւնը առանձինն իր սեփական ժիվոցներով չի կրնար արագ թափով, եւ աժիչական ապազային, ի գլուխ հանել այս ծանր
առաջելութիւնը։ Որպէս անրաժան ժէկ մասնիկ հայ ազգի
ամ թողվութեան՝ ան պէտջն ունի իր եղբայրներու եւ ջոյընրու ավակյութեան։ Մեր աղզի ամրողվութեւնը կը տու-

ժէ հնե Լիբանանի հայունինը ակարանայ իր կետներն և առաջելու նեան մէջ։ Ի՞նչ կ'արժեն բոլոր մեր հարատունինններ երբ զանոնջ արժեւորող ժողովուրդը ծանր
հարուած է կրած։ Որովհետեւ, ինչպէս այնջան յտտակ եւ
վճոտկան բառերով կը պատգամեն մեր Վեհափառ Հայրապետները, ինչ որ կը պատահի հայունեան ռեւէ մէկ
մասին՝ պատահած կ'ըլլայ ամբողջ հայունեան։ Այս ագգային հասունունեան եւ իմաստունեան լոյսին տակ
պէտջ է չարժիլ։

Համազգային միասնական կամքի գեղեցիկ արտայայտութեան այս սրտապնդիչ օրերուն քաջալերական ամենէն գեղեցիկ երեւոյթը նոյն ինքն այս կեդրոնական Մարմնին կազմութիւնն է, որ օրկանական-կազմակերպական եւ դրական-գործունէական շօշափելի արտայայտութիւնն է այդ համազգային միասնական կամքին։

Որպես այդպիսին՝ Կեղբոնական Մարմինա լծուած է այժմ իր չատ ծանր պարտականու Թեան — ՎԵՐԱԿԱՆԿ-ՆՈՒՄԸ ԼԻՐԱՆԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ։ Ազգը մեզի յանձնեց այս ամենադժուարին գործը։ Մենք զայն պիտի կատարևնք մղուած մեր ժողովուրդի սէրէն, որուն ծառաները ըլլալու պատիւը ունինք։ Բնականօրէն մենք կրնանք գործել այն միջոցներով ևւ չափերով որոնք մեր ժողովուրդի կողմէ կը հայթայթուին ևւ կը արամադրուին մեղի։ Հետեւաբար գործի ենք անցած, ապաւինած ըլլալով մեր ժողովուրդի աղվուրդի աղգային դիտակցու թեան եւ տալու առաջինու-

ՏԱԼ՝ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ....

Բոլոր հայ գաղութնները, կազմակերպութիւններն ու անհատները որոնք սիրայօժար կերպով կ՚ընդառաջեն Վեհափառ Հայրապետներու կոչնրուն եւ իրենց ազգային պարտականութեան գերագոյն աստիճանի գիտակցութեամր եւ նախանձախնդրութեամբ կ՚ուզեն սատարել այս մեծ գործին պէտք է ՓՈՒԹՈՎ ՇԱՐԺԻՆ։ Անմիջապէտ պէտք է ձևոնարկել հանդանակութեան դործին եւ օգտուիլ մոնաւանդ գալիք Նոր Տարուան ևւ Ս. Ծննդեան աշներու բացառիկ պատեհութենչն նրը մարդիկ հոգեպէս արամադրուտծ կ՚րյլան իրենց նուհրատուութիւնները կատարերու

Ձեր բոլորի աջակցութեանը ապաւինած՝ ոկսած ենը դործի։

Օժանդակեցէջ մեկի որպէսզի օգնենջ ձեր եւ մեր պաչաելի հայ ժողովուրդին։ Ինչ չափով որ կու տաջ՝ նոյն չափով մենջ կը գործենջ։

Համադզային միասնական եղբայրութեան ոգիով իրերշգնութեան վործի ենջ կանչուած։

Արժեցնենը ժեր աղգին անումն ու պատիւը։ ՏԱՆՔ՝ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ...

Մենը տանը անհատապես որպեսզի ազգը ունենայ հաւաքապես... Եւ մենը մեր ազգին հետ, մեր ազգով ապթինը մշտնջենապես մեր հայրերու ուղիով եւ լուսաւոր ապաղայի տեսիլըով...:

ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՑՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒ<mark>ՄԻ</mark> ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

"This tragedy is an opportunity to show the entire world that to build is our unresigning national character, a character which builds faith in all able and virtuous individuals and masses. This has been true of the Armenian individual and nation. Yes, to be and to build is an Armenian national characteristic. Yes, we are going to rebuild our homes, and maintain our City with the help of God, trusting Him and obeying Him, for the good of our nation and the glory of the Lord."

Rev. Y. Sarmazian Representative of the Armenian Evangelical Community

Catholicos Khoren I and Catholicos-Coadjutor Karekin II, survey the war damaged areas of Bourj Hamoud.

PROGRESS REPORT

The following are excerpts from Communique #2 of the Central Armenian Committee for Social and Economic Rehabilitation in Lebanon released January 7, 1979:

A. General allocations and projects:

- The donations received from the Armenian community's benevolent associations and individuals have already amounted to \$666,000.
- In the churches of Armenia, 100,000 roubles have been collected. After conferring with Antelias, Vehapar Vazken I decided to send construction material to Lebanon.
- The Central Committee conducted a survey which found that 14,000 homes have been totally or partially demolished.
- The Central Committee has published a 48-page booklet with full photo coverage of the Lebanese-American crisis and the endeavors made for recovery.

B. Educational Assistance:

- The Central Committee has paid nearly 50% of the cost for the reconstruction of schools and the purchasing of needed school materials. The allocated sum is \$166,000.
- They have paid the tuition fees of 20% of the student body in all government subsidized
- On December 29, 1978, 1,500 school children received necessary school supplies at a New Year's Eve party.

C. Home Reconstruction:

- To help rebuild those homes in want of partial improvement and renovation, the Central Committee has decided to allocate \$666.00 to each needy family.
- Severely damaged homes, needing extensive funds for repairs, are being studied by the Central Committee.
- The Ministry of Housing Development has opened a special office in the Bourj Hamoud area. The government will help qualified individuals with loans up to \$10,000, payable within 15 years at a 2% interest.
- \$16,000 has been allocated for the general reconstruction of homes in the Tiro-Sanjak quarters of Bourj Hamoud. This project is being carried out under the immediate supervision of the French Catholic Nuns (La Petites Soeurs de Jesus).

D. Food Distribution:

- The Central Committee has allocated \$50,000 for food distribution.
- They were able to secure 60 tons of food from the Office of Central Development.
- A substantial amount of food has already been received from Caritas and the Middle East Council of Churches.

PRELACY ANNOUNCEMENTS

On February 3, 1979, the Prelacy Ladies' Guild will holds its annual Feast of Light Grand Ball at the Tavern-on-the-Green in Central Park, New York. For reservations call: New York, Mrs. George Dermksian, (212) 722-2764; Long Island, Mrs. George Petrossian, (516) 869-8260; New Jersey, Mrs. Vahakn Hovnanian, (201) 431-2233; Mrs. Robert Derian, (201) 646-0174.

The Prelacy Ladies' Guild has organized a Lenten Lecture Series, which will begin on February 28 and through March 7, 14, 21, 28 and April 4. Right Rev. Alexander Schmemaan, Dean of St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary of Crestwood, N.Y., will deliver the first lecture. The lectures will take place at the Prelacy and will start at 8:00 p.m. For further details contact the Prelacy.

The feast of Sts. Ghevoniantz Day, honoring the Armenian priesthood, will be celebrated on February 29, 1979, at St. Gregory's Armenian Apostolic Church of North Andover, Mass. The Board of Trustees will host the day's events.

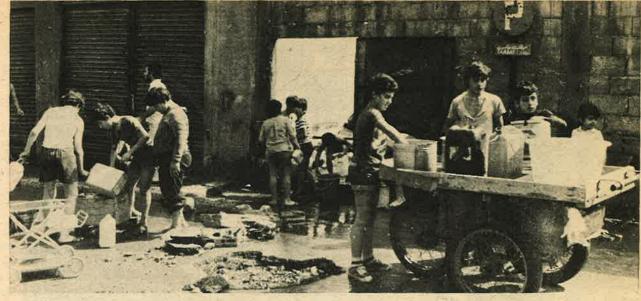
Dates to Remember:

February 4: Solidarity Day with Lebanon; contact your church for details of planned activities in your community.

February 22: Sts. Vartanantz Day.

April 8: Palm Sunday; Prelacy Sunday, details will follow.

April 14: College Students Reception at the Prelacy.

Armenian children of all ages in Lebanon help clean-up their neighborhood.

With the formation of the Armenian National Committee for Aid to Lebanon, many diversified projects have been planned in order that the fundraising will reach and involve individuals from all aspects of the Armenian community. The "Kids Helping Kids" project has been initiated with the hope that American-Armenian children, actively taking part in the drive, will become more aware of their national identity and the importance of this united effort.

At every school (Sunday, Saturday, and Day Schools) Mite Boxes are available for the children to save their individual daily contribution towards helping their Armenian brothers and sisters who need

food, clothing or shelter. The boxes will be turned in on February 4, at all local Solidarity Day activities. T-shirts, designed with the picture of the Bikfaya Martyrs Monument and the word "Armenia," will be given to the children as a reminder of their participation in the program that will aid children in

Local committees, with the cooperation of their Sunday Schools, Armenian Schools, A.Y.F. Junior Chapters, and Homenetmen, have planned other projects such as cake sales and tag sales of toys, books, etc? to involve the youth, giving them an opportunity to assume responsibility in this national

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐ «ዋዕደኮ ረዕՏ, ԼኮԲԱՆԱՆ»

- Բարոյական պարտականութիւն • Մշակութային անհրաժեշտութիւն
  - Կրօնական պարտաւորութիւն

ՀՈՎԱՆԱԻՈՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ամերիկահայոց Արեւելեան Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի

Կիրակի, 4 Փետրուար 1979

Կ.Վ. Ժամը 3:00-ին

Մարպըլ Քալիճըթ Չըրչ-ի մէջ

5-րդ Պողոտայ եւ 29-րդ Փողոց

Ծ. Սոյն ձեռնարկին հանգանակութիւն տեղի չունենար

ARMENIAN SOLIDARITY WITH LEBANON

A cultural necessity A religious obligation

Under the auspices of The Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America

Sunday, February 4, 1979

at 3:00 p.m

Marble Collegiate Church Fifth Avenue and 29th St., New York City

• This is not a fund raising event •

AM I MY BROTHER'S KEEPER?

ASK CAIN (Genesis 4:9-13)

ASK MOSES (Exodus 2:11-15)

ASK PAUL (I COR. 8:13)

ASK JAMES (James 1:27)

ASK JESUS (Matthew 25:40-45)

THEN, ASK YOURSELF

COMMITTEE FOR

^ID TO LEBANON

to participate in the fund raising for aid to Lebanon.

Address

Please make checks payable to:

The Armenian Apostolic Church of America—Aid to Lebanon

Armenian Apostolic Church of America

138 East 39th Street - New York, N.Y. 10016

YOUR GIFT IS TAX DEDUCTIBLE IN THE U.S.